

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Anto Gavrić	1.6. Godina studija	2.
1.2. Naziv predmeta	Naravna spoznaja Boga	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	3
1.3. Suradnici	-	1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	30+0+0+0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Preddiplomski	1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	15
1.5. Status predmeta	Izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja predmeta on line (najviše 10 %)	1.
2.1. Ciljevi predmeta	Pitanje o Bogu najzahtjevnije je pitanje, prisutno kod svih mislilaca, neizbježno u svakom vremenu i razdoblju. Mnogi su se među najvećim filozofima pitali o postojanju Boga i njegovim bitnim atributima te o odnosu ili suprotstavljanju vjere i razuma. Dokazi za Božje postojanje imaju bogatu tradiciju, kojoj su najveći umovi čovječanstva dali svoj doprinos, počevši već od starogrčke filozofije, preko srednjovjekovne pa sve do suvremene filozofije. Kolegij se sastoji od predavanja koja, uz izlaganje, uključuju čitanje izvornih tekstova i kritičku raspravu. Ciljevi kolegija su: istaknuti temeljna obilježja i odrediti temeljne pojmove za govor o Bogu; odrediti kako filozofija postavlja pitanje o Bogu; odrediti što je uključeno u pitanje o Bogu; navesti najznačajnije doprinose i filozofe koji su tematizirali Božje postojanje; analizirati najutjecajnije pristupe govoru o Bogu; analizirati najistaknutije izvorne filozofijske tekstove o Božjem postojanju i Božjim atributima; osposobiti studente za samostalno čitanje filozofijskih tekstova s temom Božjega postojanja i Božje naravi; osposobiti studente za samostalno argumentirano raspravljanje o Božjem postojanju i Božjoj naravi.		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije koje su potrebne za predmet	Upisana godina na studiju.		
2.3. Akademska postignuća na razini programa kojima predmet doprinosi	Opisati osnovne probleme kojima se bave različite filozofske discipline, definirati ih i reproducirati koristeći filozofsko pojmovlje. Usporediti različite filozofske pravce te identificirati uzročno-posljedične odnose koji su doveli do oblikovanja filozofske misli kroz povijest. Povezivati filozofske ideje i učenja s filozofima kojima pripadaju. Kritički se odnositi prema raznim filozofijskim koncepcijama i usmjerenjima te u tom smislu zauzeti vlastiti stav.		
2.4. Očekivana akademska postignuća	Naveći temeljna obilježja govora o Bogu;		

na razini predmeta (6-10)	Odrediti temeljne pojmove te istaknuti najvažnije teme i autore koji su raspravljali o Božjem postojanju, Božjoj naravi ili Božjim atributima; Samostalno čitati, analizirati i argumentirati u filozofijskim raspravama s istaknutom tematikom.					
2.5. Sadržaj predmeta razrađen prema satnici predavanja	1. Uvod: naravna spoznaja Boga i govor o Bogu danas 2. Prirodno očitovanje Boga u Bibliji 3. Aristotel, <i>Metafizika</i> , XII. knjiga. 4. Potreba i mogućnost dokazivanja Božjeg postojanja 5. Boetije, Dokaz za postojanje Apsolutnog dobra (<i>Utjeha filozofije</i> , III. knjiga) 6. Anselmo Canterburyjski: Ontološki dokaz 7. Poimanje Boga u arapskoj filozofiji: Avicena, Al-Gazali i Averroes 8. Poimanje Boga u židovskoj filozofiji srednjega vijeka: Majmonid 9. Toma Akvinski, Pet putova do Božjeg postojanja 10. René Descartes, <i>Metafizičke meditacije</i> : Prva, Treća i Peta meditacija 11. Baruch Spinoza, Etika 12. Kantova kritika dokaza za Božju egzistenciju 13. Martin Heidegger i Emmanuel Lévinas o Bogu 14. Božje postojanje i problem zla. Govor o Bogu nakon Auschwitza 15. Enciklika <i>Vjera i razum</i> (Ratio et Fides) pape Ivana Pavla II. (1998.). Govor o Bogu danas					
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava		☒ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo (upisati)		2.7. Komentari:	
2.8. Obveze studenata	Redovita nazočnost na najmanje 80% predavanja, aktivno sudjelovanje u izlaganjima i kritičkim raspravama te polaganje ispita.					
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA	Istraživanje		Usmeni ispit	DA
	Eksperimentalni rad		Istraživanje		Praktični rad	
	Esej		Referat	DA	(Ostalo upisati)	
	Kolokviji		Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Projekt		Pisani ispit		Broj bodova po ECTS-u (ukupno)	3

	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija
2.10. Obvezna literatura	Aristotel, <i>Metafizika</i>, preveo T. Ladan, Zagreb 1992 (IV. i XII. knjiga). Toma Akvinski, <i>Izabrano djelo</i>, drugo izdanje, Zagreb: Nakladni zavod Globus, 2005. (izabrana poglavlja) Stjepan Kušar, <i>Filozofija o Bogu, građa i literatura za studij teodiceje</i>, Zagreb: KS, 2001. Ante Vučković, Filozofska pitanja o Bogu, <i>Bogoslovska smotra</i> 76 (2006) 2, str. 335-361. William Sweet (ed.), <i>God and Argument - Dieu et l'argumentation philosophique</i>, Ottawa: University of Ottawa Press, 1999. Georg Picht, The God of the Philosophers, <i>Journal of the American Academy of Religion</i>, 48 (1980) 1, str. 61-79. Anto Gavrić, Tragovi i putovi do Prvog uzroka, u: Marina Novina (ur.), <i>Tragovi Prvog uzroka</i>. Zbornik u čast Nikole Stankovića, Zagreb: FFRZ / FTI, 2001., str. 49-75. Tomo Vereš, Ontološki aspekt Akvinčevih dokaza za Božje postojanje, u: A. Mišić (ur.), <i>Oči vjere</i>. Zbornik u čast Josipa Čurića SJ u povodu 75. obljetnice života, Zagreb: FTI, 2002., str. 19-31.		
2.11. Dopunska literatura	Danijel Bučan, <i>Kako je filozofija govorila arapski</i>. Al-Farabi, Avicenna, Al-Gazali, Averroes, Majmonid, Zagreb: Demetra, 2009. René Descartes, <i>Meditacije o prvoj filozofiji. Meditationes de prima philosophia</i>, s latinskoga preveo i komentar napisao Josip Talanga, Zagreb: KruZak, 2015. Immanuel Kant, <i>Kritika čistog uma</i>, Zagreb: Matica hrvatska, 1984. Ivan Pavao II, <i>Enciklika Vjera i razum</i> (Ratio et Fides, 1998.), Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1999, Dokumenti 117. Baruch Spinoza, <i>Etika</i>, Zagreb: Demetra, 2000. Anto Gavrić, Problem Boga u misli Hijacinta Boškovića, u: I. Šestak, J. Oslić, A. Gavrić (ur.), <i>Prilozi o hrvatskoj neoskolastici</i>, Zagreb: FTI, 2014, str. 91-104. Ivica Musić, Ivana Ljubić, Suvremene rasprave o Bogu, u: A. Gavrić, I. Šestak (ur.), <i>Veritas vitae et doctrinae</i>. U potrazi za istinom o čovjeku i Bogu. Zbornik u čast Hrvoja Lasića, OP, Zagreb: FTI, 2012., str. 112-123. Nikola Stanković, <i>Čovjek pred Bezuvjetnim. Filozofijsko pitanje o Bogu</i>, Zagreb: FTI, 2000. Nediljko A. Ančić, Nikola Bižaca (prir.), <i>Govor o Bogu jučer i danas</i>. Zbornik radova teološkog simpozija, Split: Crkva u svijetu, 2005.		

	Saša Horvat, Heideggerov posljednji Bog, <i>Bogoslovska smotra</i>, 87 (2017) 4, 745-766. Tomo Vereš, O posljednji stvarima Martina Heideggera, <i>Obnovljeni život</i>, 32 (1977) 1, 53-59. Walter Schulz, <i>Bog novovjekovne metafizike</i>, priredio i preveo Damir Barbarić, Zagreb: Matica hrvatska, 1996. Ante Vučković, Etički govor o Bogu u Emmanuela Levinasa, u: Ivan Macan (ur.), <i>Ljepota istine</i>. Zbornik u čast p. Miljenka Belića SJ u povodu 75. obljetnice života, Zagreb: FTI, 1996., str. 218-231. Stjepan Kušar, <i>Spoznaja Boga u filozofiji religije: B. Welte i božanski bog</i>, Zagreb: Zagreb, Hrvatsko filozofsko društvo, 1996. Ante Bauer, <i>Teodiceja ili nauka o razumnoj spoznaji Boga</i>, Zagreb, 1918. Simone Weil, <i>U iščekivanju Boga</i>, Zagreb, 1979.
2.12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija	Vrjednuje se uspjeh studenata na ispitu, aktivno sudjelovanje na predavanjima i tematski prikaz izabranog autora: 30% sudjelovanje na predavanjima i tematskom izlaganju izabranog autora i teksta; 20% aktivno sudjelovanje u analizi važnijih ulomaka izabranih tekstova; 50% završni usmeni ispit.